

J E L E N K O R.

80. szám.

Pest, szerda october 5.

1846.

Foglalat: Magyarország és Galiczia (Pest város új tisztkara; Heves vmegyei tüzek; levelek Szegedről 's Nándor-Fehérvárról; borismértető egyesület; lemergi gyapjüvásár; sopronyi gőzmalom 's a t) Anglia (hírlapok vitatkozása Villiers viselete, a' spanyol és portugáli ügyek 's négyes-szövetség felől; elegy.) Franciaország (a' ministerium kiegészítve; Thiers utja; Orleans hg. házassága.) Spanyolország (ministerium-elleni gáncsok.) Belgia. Török-Olasz-Orosz- Svéd- Görög- és Németország Elegyhírek Gabonaár Pénzkelet Dunavíz állás. Budai lotteria.

MAGYARORSZÁG és GALICZIA.

Pest szabad kir. város a' f. october 3ikán 's 4ikén tartotta választott polgárságának 's tisztkarának újítását. Királyi biztos mélt. báró Mednyánszky Aloiz udv. kancellariai referendár 's a' t. volt Első nap a' választott polgárok száma egészítettvén ki, erre nézve a' választások következőkre estek: dr. Streit János, Vlasicz András, Schneemann József, Winkler Mihály, Schiller Károly ügyvéd, Kunig József, Meyer Mihály, Jordan Gáspár, Kaesz János, Kassalik Ferencz építőmester, Deák János, Burgmann Károly, Kölber Jakab, Molnár József, Pfeiffer Ignác, Müller Domokos, Wiedemann József, Pitsch József és Fröhlich Ferencz. — Más nap a' tisztkar kiegészítésében következő új választások történtek: bíró Eichholtz János, kapitány: Patachich József, új tanácsbeliek. Tretter György és Szász Mátyás, első al kapitány: Patisz Károly, 2ik Hummel József, árvák atyja Pullmann György, ellenőre Rottenbiller Leopold. A' polgármester, népszószóló 's a' t. megmaradtak. A' kir. biztos megújító 's rekesztő lelkes beszéde mint jobbadán az egész tisztujítás nyelve magyar volt. A' többi jövő levelünkben.

Magyar borismértető Egyesület. 1836k. sept. 10kén tartott választmányi ülésből, mellyen több részes ur jelen volt, Schams Ferencz ur a' boroknak palackokra lehuzatala tárgyában készített 's az Egyesület tagjaival közlendő rövid utmutatás kidolgozására kértet meg. A' palackok mind nagyságára mind felettebb ohajtható formái egyenlőségére nézve előkészületül javasoltatik az Egyesület tagjainak, hogy beküldendő asztali boraikat egy itezés, vagy meszeles; csemege-boraikat pedig $\frac{1}{2}$ itezés, vagy ennek fele nagyságu palackokban küldjék, veres boraiknak setétes zöld, fehér boraiknak valamivel világosabb de még is színes palackokat használván. Fischer és dr. Schönbauer, nem különben Appiano József u. u. valódi francia dugaszok 's jó nemű palackokkal szolgálhatásukat jelentik az Egyesület tagjainak; és pedig az első, levelök szerint, a' francia dugaszokból ezerét 10 frankul 60 frankig rendelhetik meg, mellyek egyebiránt a' megrendelés napjától számítva 4 hónap alatt érkezhetnek meg; arukat pedig megrendeltetésükkor azonnal le kell tenni. A' minden pesti vásárkor történni szokott pincze-vizsgálata jelenleg Podmaniczky Lajos b. másod-elnök ur kértet meg. Továbbá ujjlag közhírré tétetik: hogy az Egyesület bezárva épen nincs, azért is az Egyesületbe lépni szándékozók, akár személyesen akár levelük által jelenték magukat Podmaniczky Lajos b. másod-elnök (Pesten b. Podmaniczky nemzetségi ház, kecskeméti utca) vagy Appiano József egyesületi árus urná; az ujjdon bejelentettek jövő martziusi közgyűlésben szavazás által fognak elválasztatni. Az egyesület áru pinczéje Pesten (József piacz, Almásy-ház) reggeltől estig nyitva tartatik, hogy a' nap minden részeiben kapni lehessen az Egyesület boraiból. Azon rakhelyben készen levő állások megmértvén 's köz határozat szerint a' 77 aláíró által birt 83 részvényre felosztatván, azokba egy egy részvény után 500 nagy, vagy 700 kis palack fér. Minden tagnak neve, az őt illető osztályralesz függesztve. Az egyesület boraik mindenkor egy bizonyos pesti vendéglőnél is kaphatni, kivél árulás könnyítése végett szerződés kötötték, 's kinek neve az árlapokon is köz hírré lesz adva; meghamisíthatás vagy más borral megtöltés ellen pedig, a' palackok számára hosszú 's a' természetű címere vagy névbeljével bélyegzett dugasz ajánlatik, melly felül is alul is épen azon jeggyel ellátva legyen. Azon bélyeg, melly a' dugasz alsó részére süttetik 's természet szerint kiálló betűk vagy címer-részekből áll, minden ügyes rézmetsző el tudja készíteni. Azon bortermesztő u. u. kik beküldött boraikból nagyobb mennyiséggel bírnak, beküldéskor írják meg az árusnak körülményesen szándékjokat az iránt: hány akót 's akóját mily áron kívánják eladni? hogy ehez képest erről az árus külön jegyzőkönyvet vivén, az eladók felől tudakozóknak elegendő felvilágosítást adhasson, vagy őket egyenesen a' természetéhez utasíthassa. — Schams Ferencz urnak, főleg a' bortermesztés körül tett ügyeketeit a' választmány, részvény díj-fizetés nélkül tiszteleti taggá nevezetével méltányl; venyige-iskolájának fölségelésére pedig az Egyesület pénztárából 50 pgó forintnyi segédelmet fizettetni határozott. Ugyanazon venyige-iskolának megtekintésére küldöttséget is nevezett-ki, melly e' tárgyról bővebb isméretet szerezvén, a' jövő martziusi közgyűlésnek arról jelentést tegyen.

Heves-mátramelléki gyuladások. Enyhül a' fájdalom, kevesbül a' veszély, midőn szerencsétlenségünkben részvevő kebele találunk. Aug. 6kán Bány helységben kitor az emésztő tűz, a' mezei munkával elfoglalt békes lakosok távol izzadva rémülten rohannak lakjaik védelmére, 's jajgatnak a' nélkül, hogy segítni tudának mindaddig, míg a' lángborította hely színén gyorsan megérkezett lelkes földesurak és szomszéd jobbagység példaadására, a' dühöngő tűz-özőn közepébe menvén, nagy hajjal az egészről néhány hajlékot megmentének; csak hamar szekér számra küldeték számukra az élelem, meztelenségök födezésére pedig kész ruházat, 's több gyűret-vászon. Most ingyen kegyelemből épülnek az uraság költségén házaik, az uraság magtárából vetteti be szántóföldeiket, minden háznép személy szerint számítva kap élelemre elegendő gabonát. Aug. 13kán megég Pásztó mváros nagyobb része: itt is hasonló nemes lelkű birtokosokkal és szomszédokkal dicsekedhetnek lakosink, hol minden személy 's vallás-különség nélkül egyformán segítik a' kárvallottakat; jelesül az izraélliták imádság-háza,

hamvaiból többnyire keresztény földesurak segédelmével gyorsan épül. Sept. 1én tűzvész teszi semmivé Maczonkát, sept. 4én pedig Doroghát, melly helységek többnyire egy-urasok levén, a' fenirt segedelemben is egyformán részesülnek. Több száz darab igavonó marháok kitarása felőlolly példás rendelések tétettek, hogy azok az uraság épületeiben 's takarmányán fognak telelni. Felejtik e' boldogtalanok a' csapást, szárad szemökrül a' könnyzapor, nem jajgat többé az éhes gyermek, mert az isteni Gondviselés 's a' nagy természet e' rendkívül esztendőben nem csak minden javaival gazdagon áldá meg a' földesurat és szomszéd lakosságot, de a' mindenkor emberszerető szívet is megtartá bennök számokra. — Áldás illy földesurakra, és mindenrendű jó szomszédokra, kik e' példás keresztényi kötelességet teljesíték u. m. Gyürky Pál krassói főispánra, Almásy jeles nemzetség tagjai közönségére, Platihyakra, 's több gazdasági tisztviselőre. De hála az egek urának is, hogy megszüntenek már, alkalmasint jó részben pipa- és buzaverempörkölésekből támadt tüzek, ámbár a' tudatlan köznép a' természeti okokat feledve, minden különöst valamely rendkívül okbul 's lényeges célra vezető sokszor balga környülállásokból fejteget, néha könnyen elrémül és ijedez.

Szeged sept. 27kén: A' minap jelentett tüzek városunkban ismét és pediglen többször megújultak; sept. 24kén is volt egy. A' tűzmentesítőekkel igen sok a' baj, szeretnek a' lekötött sommábul leróni 's le-irónak. Szép köz hitel! — Nálunk a' szárazság folyvást tart, 's ha beborul is, a' felhők csak szellé válnak. Multhéten dér is volt. — Sept. 27én ismét megégett a' belvárosban egy ház.

Szegedről sept. 28kán: Sztankovits István, bácsi óhítu püspök, megyéjét törvényesen látogatván, Szegedre sept. 19én érkezett, 's 20án és 21én a' szokott vizsgálatot végezvén, első nap az óhítu község által 70. személyre terített táblánál, más nap pedig a' város főjegyzőjénél vendégettet meg, hol is ő felségükért, az egész uralkodó házért, Országunk nádoraért 's egyéb föméltóságokért folyvást mozsár-durrogás 's hangos éljen kiáltások közt pobarak ürittettek. Valamint feltűnő volt látni a' tisztelet megyés püspöknek városba jöttékor, úgy elmentékor is a' szegedi, kucsás, kék színű, ezüsttel gazdagon rakott magyar köntösű, számos hintóból álló sort szép renddel vezető lovas polgárokat; úgy szivreható vala megérkezéskor az óhítu nagy templomban, 2. hónap óta egyre tartó veszéyes gyujtogatások által majd kétségbe eső 's nagy számmal összetódult szerencsétlen lakosokhoz tartott vigasztaló beszédje.

Nándor-fehérvár sept. 20kán: Sept. 15én Mihánovits ur ausztriai consul Szervíában, a' cs. k. hajótiszt és gőzhajói társaság hivatala által, melly, valamint az egész dunai hajózás, felügyelése alatt van, több mozsár-durrogással, mellyet az itteni basa a' várból kétszeresen viszonzotatott, megtisztelve, formaruhában Zimonyból Belgrádba általevezett; hivatalát, mellyre ő fölsége kinevezni kegyeskedett, elkezdendő, kiról a' nándorfehérvári tanács értesítettvén Milos hg parancsára egy küldöttséget rendelt a' consul szállására, de ez őt ott hon nem lel, mivel legottan megérkezte után a' consul Milos hg testvérenek Obrenovitsch Efreml vezér-örnagnak tiszteletére ment; így a' küldöttség őt a' hg testvére udvarában üdvözlé. Ezt követé a' város kormányzója Vucsics ur a' hg nevében, ki egyszersmind jelenté, hogy ő hgsége kész másnap reggel udvarlását elfogadni Toptsiderben; ezen ajánlását Vucsics urnak a' consul el is fogadá. A' hg ez alkalommal kintüneté a' fels. ausztriai ház iránti tiszteletét, mivel testőr-sergének egy részét Toptsiderből, hol most nyári kastélyában mulat, egész Belgrádig, mint egy felóra járásnyira küldé a' consul elibe, hogy kocsija előtt lovgoljon; az udvarban pedig, hol őrseregének másik része felállítva vár, az ország nagyai fogadják, és emelékki kocsijából, egylábig fényes diszköntösből 's felkisérek őt a' hghez, ki az ajtóig elibe jött és a' legnagyobb nyájossággal fogadá. A' consulnak rövid de velős, hivatalát tárgyzó beszédje, 's a' szokott tiszteledések után kávéval, és pipákkal szolgáltak. Eközben a' hgné 's kevéssé időt várva az ifju hgek is megjelentek, kiket a' hg a' consulnak bemutatott. Elbocsátatása hasonló fényű volt mint fogadtatása. Másnap déltájban tevé hivatalos tiszteletét a' belgrádi váraparancsnoknál Jussuf Muchlis basa és vezérnél 's a' t.

A' műipar 's különösen a' nemesb fajtu juhtenyésztés előmozdítása tekintetéből végzést bocsátott ki a' közönséges udv. kamra egyetértőleg a' cs. kir. egyesült udv. kancellariával az iránt, hogy Galiczia fővárosában Lembergben, jövő 1837ki esztendőtil kezdve, évenként egy fő gyapjüvásár tartassék, mindenkor jul. 1jtétül, ugyanezen hó skáig; ha pedig jul. 1sője vasárnapra vagy egyéb ünnepre esnek, akkor julius 2kától bezárólag jul. 9keig, melly időszakba, a' fizetésre határozott két utolsó nap is foglalva értetik. A' nevezett főváros tiszthatalosága gondoskodni fog alkalmas vásártérrül 's ezelszerű helyekről, hol a' felek kívánságára mind a' vásár ideje alatt, mind pedig előtte 's utána is, hosszabb vagy rövidebb időre, mérsékelt bérfizetésért a' gyapjüt lerakathassák, 's annak idején gyorsan és szigorú pontossággal megmászálathassák.

Sopronban septemb. 20kán indított meg Ruprecht helybeli lakosnak gőzmalma, melly legelső a' birodalomban. A' munka igen kedvező sikert mutat. Ruprecht ur maga viszi a' felügyelést, egyebiránt a' vállalat részvényekre van bocsátva. A' gőzmű ereje nyolcz löny, 's két kerékre van. Az egész malmot azonban csak úgy tekinthetni még most, mint előképét egy nagyobb 's terjedelmes hason nemű vállalatnak azon korra, ha majd ezen próba-vállalatnak előkelő hasznai minden oldalrul bizonyulnak. Valamint

országszerte, úgy különösen Soprony vidékén is, a közelebbi rendkívül száraz esztendő miatt oly nagy a víz szűke, hogy néhány hónap óta Vasból és Sopronybul a lakosok a szomszéd Ausztriába és Styriába egész Mürzthalig is eljárnak gabonáikat örölgetni. Gőzmalomok építtetését ennélfogva nem csak a sopronyi de egyéb víz-szűkös vidékekre nézve is a legnagyobb jótéteményül tekinthetni, kivált ha csakugyan bebizonyul azon roppant gyorsaság és munka-győzés, melyet a hírlapok illy nemű munkokról alaposan állítanak.

Pozsony városának igen érdemes főjegyzője Mándy János Pesten szeptember 20-án, életének 38-ik évében, meghalálozott.

A magyar kir. udv. kamara a királyi ügyek igazgatóságánál Haader Rudolf helyébe, ki iktatóvá neveztetett ki, utolsó irnoknak Kruszlics József járulnokot nevezte ki.

Mióta Estei Ferdinánd kir. főherczeg 3-ik számú lovas ezredének 1832-től egész 1836-dig szerencséje van a pesti gyepen táboroznia, Hazánk egyik igen számos érdemű polgára Mayerly Xaver Ferencz táblabíró ur, a katonasághoz viseltető hazafi szeretetből, esztendőnként ezer kéve szalmát, naponként egy egy akó pálinkát és több akó bort vala szives kiosztatni az ezred vitézei közt. Melly jeles adakozásáért az ezred tisztai karostul méltó köszönetét nyilatkoztatja ezennel, mindennemű boldogságot ohajtván a nemeslelkű honfinak és katonabarátinak. Emléül fog e szép tette megörökülni az ezred évkönyveiben, és még a maradék is nyilvános hálával fogja tisztelni e kitünő érdemét és példás vonalmát a vitézlő magyar katonasághoz.

A N G L I A.

A londoni lapok folytatják heves vitáikat a spanyol ügyben a francia ministerium ellen. A M. Post és többi tory lap védelmezi a francia kormány politikáját Spanyolországra nézve, és azt akarják megmutatni, hogy az által, mert az 1812-iki alkotmány kiküldetett Spanyolországban, a négyes szövetség is megszűnt; mert sem Angliának fogja magát kitűzni azon bajnak, hogy egész keleti Európával ujat húzzon, sem Lajos Fülöp oly örült lenni, hogy határszélein szítsa a fűt a tüzet. A t. A. M. Chronicle pedig erősen megfelel a j. des Débats válaszára, melyet előbbi cikere adott vala. Szemére hányja t. i. a j. des Débatsnak, hogy a legfontosb pontokat sem nem tagadhatja, sem enyhébb fénybe nem állíthatja, hanem egészen elmellőzi és kikerüli azt, hogy Thiers ministeriuma a királynét segíteni kész törekvésiben hirtelen gátoltatott meg, és pedig, mielőtt az alkotmányt kihirdették Madridban, oly pillantásban, midőn Franciaországban, X. Károly és e praetendens barátai kivételével, mindenki várton várta e segítséget. „Franciaország, folytatja a M. Chronicle, sereget készít; az már a Pyrenéek alján van; a spanyol kormány gondoskodik a szükséges pénzekről; francia tábornok neveztetik ki, s ez föl is vállalja a parancsnokságot és már csak egy parancs, egy szó kell, és e test d. Carlos-ra rohan, és az angol sereggel egyesülten kikergeti őt Navarrából. E fordulati pontban, midőn egész nyugoti Európában a várakozás, és Madridban a remény legfőbb fokra hágott, a minister (Thiers) hirtelen feltartóztatni látja magát, nyilatkoztatja neki, que le roi s'avisera, (a király intézi azt el) még pedig oly sürgöny által, melly telegraphon küldetett Páuba, a nélkül hogy a ministeriummal előbb közöltetett volna. A j. des Débats kétség kívül fogja e körülményt tudni, és igen jól tudni, azért is cikkelye nem a miatt méltó figyelemre, mit mond, hanem mit nem mond, és így halgatása még inkább erősíti meggyőződésünket. — Mondják, septemb. első napjaiban a bank igen sok aranyat volt kénytelen kiadni, a Courier e tekintetben hiteles és értelmes személyektől hallotta, hogy mindezen arany hazai szükség-pótlásra fordítatik és különösen Amerikába már egy hónap óta nem szállított semmi arany. Egyébiránt a Courier azt ügyeszkiz bebizonyítani, hogy a bank jegyei biztosak az aranynál, mert ha az arany elvesz, vagy ellopják, nem juthatni többé nyomába, de a bank jegyeit mindenkor ismét kézre keríthetni, vagy megsemmíthetni. —

Robert Peel Southamptonban Havre felé egész családostul hajóra ült, és Normandián keresztül Parisba szándékozik menni. — A Courier szerint hire járt, hogy több hadihajót szándék Portugáliába küldeni, hol azok szükség esetén az ottani brittek és azok tulajdoninak védelmére és őtalmára lennének. „Nem tudjuk ugyan, mond a Courier, valljon alapos e ezen hír; de minden esetre bizunk benne, hogy a ministerek ez alkalommal a britt nép érdekeit nem fogják elhanyagolni. — Mint tudva van, Isturiz a volt spanyol ministerelnök Quesada gyilkosától, kik szinte halálra keresték őt, csak a madridi angol követ útlevelé által menektetett meg. Williers (a követ) angol hírnöki segéd személynek adta ki őt ezen utlevélben. A torylapok, s köztük név szerint a M. Post diplomatai joggal visszaélést lát e tetteben és figyelmeztet arra, hogy Williers épen a múlt évben szinte Isturiztól tagadott meg hasonló kedvezést, midőn azért, mivel Toreno ellen összeesküött vala, üldöztették. A ministeri lapok ellenben védelmezik Villierst is méltán, mert igen nagy különiséget látnak abban, midőn valamely ministert népdüh ellen őtalmaz az ember, és a között, midőn valakit rendes törvénykezés alul akar felszabadítani. A M. Post e különböztetést nem fogadja el, és azt mondja, hogy a britt minister csupán britteknek adhat utlevelet. — Az angol Courier sept. 19-ről hosszú levelet közöl egy párisi levelezőjétől sept. 17-ről, mellyben a levelező azt ügyeszkiz megmutatni, hogy Lajos-Fülöp kormányára nézve semmi sem lehetne romlasztóbb és veszélyesb, mint azok támogatása, kik

Madridban most a kormány-hatalmat birják. — Ellenben d. Carlos trón-foglalásából a francia kormányra semmi lényeges kár vagy ártalom nem fog háramlani. E fölött nem valószínű, hogy azon esetben Carlos, ha ügye valóban győzend, trónra jutandása után közvetlenül szoros barátsági viszonyokba fog lépni Franciaországgal. „Ezzel azonban, megjegyzi a Courier levelezője, nem akarom mondani, hogy Franciaországnak sereget is kell küldenie Carlos támogatni és a királynét királyszékétől megfosztani, hanem csak meg akarom mutatni, hogy a francia kormány Spanyolországban a dolgok ezen új állapotját semmikép sem mozdíthatja elő. — Sept. 18-án reggel Beaumont-square, Mile End-Road szomszédsága Londonban, nagy izgásban és zavarban volt, melyet a Beaumont-square 5-ik számú házában tett fölfedezés okozott. Úgy tetszik, hogy az ebben lakó személyek sz. Simonisták voltak. Több mindkét nemű személyt találtak ott, kiknek előjárójok bizonyos Patridge nevű öreg ember volt. Ez ház és a házban élt vele, de szinte sz. Simon tanjaihoz ragaszkodék. Számos pogányisten képe feküdt a házban szerteszéllal, és lakóji önként megvallották, hogy azok iránt tiszteletet mutattak. Az utóbbi hat hónap óta sok nyugtalanság mutatkozott e házban, mert majd férjek nőjeiket keresték abban, majd nők férjeiket, majd szülék leányaikat. Midőn 18-án az adószedő belépett, a hátralevő adót behajtandó azzal fenyegeté őt Patridge apó hogy isteneik meg fogják e tettet bosszúlni, és hogy mindegyik, ki valamihez nyulni merészel, meg fog halni, egy szersmind felfogott egyet a gyermekek közül és azt mondá: ez egy Krisztus! Az adószedő tisztviselő és segédei azonban mindezen fenyegetés dacára végezni készültek kötelességüket és annyit szándékoztak elfoglalni a holmikkal, mennyi által épen a hátralevő adót le lehessen róni. A póráság egész nap a ház előtt maradt összegyűlve, és meg nem szűnt süvöltöni, és gúnyolódni. A zaj végre oly nagy lön, és a póráság szeszélye oly rakoncátlan, hogy rendőrség küldetett a csoport-elszélesztésre, mi minden további nehézség nélkül megtörtént. A szomszédság lakóji meg ohajtanának szabadulni a sz. simonistáktól, és bűnös életmódjuktól. —

A M. Chronicleban e cikket olvashatni: „Okozott e a zendülés spanyol és portugáli viszonyainkban bármily változást? Megsemmíti e ezen zendülés a négyes szövetséget, vagy gyöngíti e kötelezéseit? Mi volt a négyes szövetség célja? Bizonyosan nem valamely különös kormányalak helyre állítása akár Madridban, akár Lissabonban, vagy az Estatuto real, vagy az 1812-iki alkotmány támogatása. Célja egyszerűen csak az volt, hogy biztosítsa a nép teljes szabadsága, hogy annál fogva belső ügyeit rendezhesse. Spanyolország az 1812-iki alkotmányt elfogadta. Portugália pedig az 1820-ikot. Mi következik ebből? „A négyesszövetség tán szélnek bocsátott! — Mi biztosítottuk Spanyolországot és Portugáliát, hogy belkormányi ügyeiket minden külső beavatkozás nélkül el fogják rendezhetni.

Manchesterből, hol most nagy hangász ünnepek adatnak, azt jelentik, hogy Malibrán asszony súlyos beteg. A quartettet éneklő Fideliből, és megegyezett, hogy Caradori Allannal egy kettest (duettet) dacapo (újra) ismételjen. Ez alkalommal hangja végső erejét kísértette meg; zajos tetszés fogadta énekét, de Malibrán, ki előbb léttel és tüzzel teljesnek látszott, kimerülve rogyott össze. Ere kelle rajta vágni, és nem voltak aggódás nélkül miatta. — Glasgowban most 310 gőzerőművet számlálnak, mellyek közül 176-ot kézműre, 59-et szénbányákra, 7-et kőbányákra, 68-at gőzhajókra használnak. Ezen erőművek 6406 lónyi erejük. Ennyi ló élelmét kinélik meg tehát általok. —

FRANCZIAORSZÁG.

A Moniteur ellenmond azon hirnek, hogy hatóságai örök parancsot vettek polgári ruhában a Neuilly felé vívó országoton járásra és felvigyázásra. — Sept. 18-án Jussieu Antal Lőrincz híres fűvész élte 89-ik évében meghalálozott. — A France sept. 19-én bizonyos kutfőből állítja, hogy Bernard altábornok, Franciaország pairje, és a király segéde, a hadministerium tárczáját elfogadta. E tárcza, mint tudva van, már 1834-ben ajánlatot tett neki a bassanoi hg (Varel) három napi ministersége alatt. — A j. des Débatsban olvashatni: „Több lap bizonyos tett-dolog elbeszélését kölcsönözte a Revue des deux Mondesből, melly tett a spanyol szökevények által VII Ferdinánd király kormányára ellen 1830-ban vállalt expeditiót illeti. Többek között azt is olvashatni benne, mikép az akkori francia ministerium, mellyhez Molé gróf is tartozott, e vállalatot nem csak buzdította, hanem még mint külsőügyiminister Lafayettenek 100 ezer frankot adott kezébe a kir. magányos pénztárból süker biztosítás végett. Mi föl vagyunk hatalmazva e dolog hamislására, hogy Molé gróf Lafayette tábornoknak sem közvetlen sem közvetve pénzt a spanyol szökevényi expeditióra nem adott, akár a király akár a ministerium pénzalapjára; — és hogy a francia kormány e vállalatot semmiféle módon sem nem támasztotta, sem nem támogatta. — A Messenger Toulonból sept. 13-ról jelenti, hogy Thiers e városba sept. 13-kán érkezett meg, és ugyanazon nap el szándékozott indulni Civita-Vecchia felé. — Sphynx gőzhajón teendő utját. —

Gallois tengerészeti őrnagy helyébe, ki lemondott hivataláról, Massieu de Clerval neveztetett ki. Trezel tábornok is megérkezett Toulonba, és Algierba készül, hol hihetőleg a sereg valamelyik osztálya parancsnokságát vállalja fel.

Nantesban sept. 15-én sajnálható nyugtalanság ütött ki. A város kőműves levegyei egy idő előtt föllázadtak mestereik ellen,

hogyan a munkaórák más számítását eszközölik ki, 's a mesterek kölcsönös alkudozások után készek is lettek volna némi engedélyeket adni. Ez alatt néhány elfogatás történt, 's több legény tiltott egyesülés miatt nyomozás alá vétetett. Sept. 15-én a főkendőr-törvényszék ítéletet hozott ez ügyben, 's annak következtében 7 legény 14 napi fogságot vala szenvedendő. Midőn a foglyokat a törvénypalotából kivették, az összefutott népsokaság megtámadá a kíséretet, 's az elővigyázathól föllállított nemzetőrségi és sorkatonasági csapatokat kőzapporral üdvözlötte. A zaj oly komoly kezdte lenni, hogy a hajduság (gens d'armerie) kénytelen volt fegyverhez nyulni. Dugommier-utcában a zendülők egy egész kertfalat ledöntöttek, hogy kövekre tegyenek szert; 's torlaszokat (barricade) is kezdének már halmozni, de mellyek ismét azonnal elrontattak. Néhány hajdu megsebesített, a nép közül ellenben több ember holtan maradt a harcshelyen. — Londoni lapok után a párisiak azt beszélik, hogy Isturiz a volt spanyol miniszterelnök London helyett Páriszt szándékozik lakhelyül választani. Mondják, már Calaisban van. —

A Nationalban olvashatni: „Az új ministerium előzményei fölött támadt vitatások a j. des Débatst e' kérdés föltételére bírták: mi a júliusi zendülés embere? — Mindazon árnyéklat daczára, mellyek a nemzeti pártot szaggatják, nincs könnyebb mint e' kérdésre felelni. Mindaz, ki a háromszínű zászló mellett volt a fehér ellen, a júliusi zendüléshez tartozik.“ A Gazette erre megjegyzi: „E' fölvilágításból az következik szükségkép, hogy mindaz, ki a háromszínű zászló ellen, 's a fehér mellett volt, a júliusi zendülés ellensége; ez igen messze vág.“ A Temps erre így válaszol: „Nem épen oly messze, mint a Gazette hízog magának. A számadás 1830ban megtétele.“ — A Temps szerint azt hiszik, hogy a törvényhozó ülések az idén dec. 12-kén nyitnának meg. Az előleges munkálatok, az elnökválasztás 's a t. annyira elkészülhetnek, hogy képesek lesznek a felirást ujesztendőre benyújtani a királynak. —

Az Allg. Ztg egyik párisi levelezője sept. 19-ről érdekes cikket ad azon körülményről, hogy a francia ministerium oly sokáig maradt csonkán, 's okát így fejti: A ministerium tartás ideje oly rövid, hogy senki hasznos helyet 's hivatalt nem hagy el azért, hogy néhány hónapig a kabinetben ülhesse, 's azután mindent elveszítse. Oly országban, mint Anglia, hol politikai jelentésű férfiak nagy tömege független a stáshivataloktól, ez nem oly nagy ártalmu; de Franciaországban ezen osztály igen megvan szorítva, e fölött carlista érzelmeik, valamint az egész erőmű demokráta szelleme úgy is korlátozzák v. kitérítik őket. A restauratio azzal segítette a dolgot, hogy a páirkamrába vitték őket 's adományokkal, vagy nyugdíjakkal jutalmazták a kilépett minisztereket. De mindez megszűnt a júliusi zendülés óta, 's ki nem gazdag, azt csak szörnyű nagy dicsvágy bírhatja arra, hogy jövedelmes hivatalát ministerséggel cserélje föl, hanemha marsal, vagy admiral, vagy netalán ügyvéd, ki szükség esetén előbbi élelemmódjára térhet vissza. De más magasb tisztviselőnek ritkán van 's lehet kedve ministerséget vállalni. E' körülmény okozza, hogy itt a miniszterek egyszersmind ritkán jó igazgatók, mert igazgatási hivatalokból nem v. ritkán jutnak ministerségbe a tisztviselő férfiak. —

A ministerium híja csakugyan be van töltve. A Moniteur sept. 20-án több rendű kir. rendelést közöl, mellyeknél fogva 1) Bernard báró altábornok hadminiszteré, 2) Martin du Nord követházi tag a nyilvános munkák, földművelés 's kereskedés miniszterévé nevezetik; 3) Duchatel pénzügyi statustitoknokra ideiglen a nyilvános munkák, földművelési 's kereskedési tárca van Martin du Nord ur egészsége helyreállásaig bízva. 4) A kereskedés status-titoknoki tisztköre az marad, minek az 1834-iki apr. 6-iki rendelés által határozatott; ellenben a vámtörvényeket a pénzügyi minister adja elő sat. Még e fölött más hat kir. rendelés több más kinevezést foglal magában. — Cordova spanyol tábornok, 's az északi spanyol sereg volt parancsnoka, ki ellen mind a nép, mind katonaság oly annyira zúgott, Bayonneból elutazott Bordeauxn által Parisba. — Egy párisi levelező szerint az Allgemeine Zeitungban, a Portugáliából jött hírek igen váratlanok voltak Parisban, 's természetesen igen megleptek mindenkit, mert noha tudták, hogy némi nyugtalanságot 's morgást lehet a népben észrevenni, mindazáltal még is az utolsó levelek után az vala hihető, hogy minden lecsillapult. Elgondolhatni, hogy ezen események nem kedvezőleg hatottak a portugáli pénzügyre is Parisban, melly igen leszállott. —

A Diario di Roma szerint Thiers sept. 17-én Civita-Vecchiából, hova őt Sphinx gőzhajó vitte vala, Romába érkezett. — A Sentinelében olvashatni, hogy az angol kormány elhatározta ezentúl saját serege tartását Spanyolországban magára vállalni. Ha ez valósul, akkor a dolog igen fontos következtetésű lehet. Parisból sept. 22-ről így ír bizonyos levelező az Allg. Ztgban: „Orleans hg rég híresztelt összekelési tervei végre, úgy tetszik, sükert érnek. Mint halljuk, az alkudozások o' tekintetben a mecklenburg-schwerini nagygyi udvarral már aláírás pontján vannak; Hona hgasszony, kit Orleans hg utolsó tartózkodása közben Berlinben tanult ismerni, lenne arra határozva, hogy a „szép“ Franciaország királyszerkét megosztja vele. A hgasszony, ki szintolly szép, mint magas műveltségű, épen 22-ik évében van, 's az örökös nagyhg második házasságából származik Karolina Luiza szász-

weimari hgasszonnyal. — A portugáli hírekre a francia pénzügy is csökkent. De úgy hiszik, inkább pénzügyi fordulat, mint a lissaboni ügyek okozták azt, ámbár a pénzügyi állapot szoros kapcsolatban áll a politikai viszonyokkal, 's ezek most valóban nagy fontosságúak.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Sept. 14-ről költ madridi levelek kiegészítettnek jelentik a ministeriumot. Mendizabal, pénzügy-ministerként Calatrava elnöksége alá jutott, kire a külügyi tárca bízott. Lopez belügyi, de la Cuadra tengerészeti 's gyarmati, Landero igazsági, Rodil pedig hadi minister. Egyébiránt az új ministerium-alakítás nem tett különös benyomást, noha már első határozati is jelentősek. Egy 10-iki végzemény Minát az ország nemzeti katonasága fő felügyelőjévé, betegségtől fölgyógyultig azonban helyettesévé Laherát nevezé. E' kinevezésben politikai csel lappang, mellyet könnyen eltalálhat mindenki. E' tábornok minapi viselete ugyanis azon ohajtást gerjeszté a kormányban, hogy őt magához vonhassa. Azon tisztség, mellyel fölruházták, némi biztosítás személyére nézve. Cajetano Carderót ezen fölügyelőség titoknokává rendelték. Úgy látszik, az új kabinet terve, rövid idő alatt a nyilvános hivatalok minden személyeit új tagokkal váltani föl. Mendizabal így számos barátot vél nyerhetni, de még sem titkolható el hivatalába léptekor, hogy ő nagy hatású ellenséges férfiakkal lesz kénytelen küzdeni. — Mendez-Vigo pártja, mellynek magasztaltsága 's vakmerősége határtalan, legveszélyesb ellensége az új kabinetnek; pedig Spanyolországban mindig a legmerészebb párt leend győzödelmes. Az előbbi ministerium azért bukott meg, mert nem volt elég előhaladási ügyekezete; most továbbra hatott férfiak léptek ugyan helyébe, de a közvélemény nincs még eddig kielégítve. Az Isturiz, Mendizabal 's Vigo által kitüntetett előhaladás még nem jutott a politikai hátság legmagasb fokára. A jelen ministerium-kinevezés igen igen sok dicsvágyat sérte meg, melly hihetőleg bosszút is álland magáért. Bizonyosnak mondják, hogy Olozaga, kit nehéz föltételek 's igen magasra csigázott előterjesztéseknél fogva távolítottak el a ministeriumtól, győzödelméről nem mondott le, csak elhalasztá azt. Neki, mint mondják, reménye van, magát nem sokára megkínáltatva látni ama' tárcczával, mellyért annyira esengett, 's nem titkolja politikai baráti előtt, hogy e szerencseváltozást oly körülmények foghatják siettetni, mellyeket az ő pártja idézend elő. (A titkos társaságok kettőztetik munkásságukat, hogy még a cortes megnyitás előtt teljesen rendezhessék magokat.) — A hatóság némi nyugtalanságban volt 12-kén a rendföntarthatás miatt; azonban a helyes rendszabályok vagy a jó közérzelem, minden aggodalmat meghűsített. Csak a Puerta del solnál fogtak el egy fiatal embert, Gomez nevűt, mivel a nemzeti katonaság őrhelye előtt elmentében ezt kiáltotta: „Barátim, éljen a köztársaság!“ A nemzeti katonaság-fegyverést 's az ujoncz-szedést élénk munkássággal folytatják. Nem kevesebb dolgozik a kormány pénzszerzés dolgában is. Mendizabal 30 millióra szavazott, melly különféle módon lenne összegyűjtendő. Tudjuk, az előbbi ministerium is pénzhajhászással kezdé hivatalos foglalatosságát; félhető e' szerint, hogy a mostani is oly idegenkedésre találand, minőt amaz, első tette következtében, tapasztalni szerencsétlen volt. — Ugyan madridi levelek szerint, biztosokat küldött a ministerium külön tartományokba, hogy a választásokat szorgalmazzák. Serényen foglalatoskodik a nemzeti javak eladásával is 's egy választási terv-készítéssel, mellyet a hosszadalmas 's bonyolt 1812-ki helyett az összegyűjtendő cortes elibe szándékozik terjesztetni. Munkás egy másik indítványon is, mi szerint a kibujdostak összeirandók, javaik zárlat alá veendők, 's ha a kiszabott határidő múlva honjokba vissza nem térnének, hazaárulóknak hirdetendők 's javaik elkobzatandók lennének az ország hasznára. Egy előterjesztést is intézett a királynéhoz az iránt, hogy a tized végkép törültsék el 's biztosság neveztsék ki, melly ez iránt a cortesnek előadandó kárpótlási törvényjavaslatot készítsen; mire kedvező kir. választ nyere. — A tartományokból érkező hírek általában kedvetlenitök. Kormányhatalmi elégtelenség mutatkozik mindenütt. Így Malaga ismét visszahelyezé fő juntáját, elűzte a papságot, megfosztá az előbbi tisztviselőket hivatalaiktól. A portugáli történetek híre mindenfelé nagy benyomást tén; 's a ministerium ellen ismét egy ingerrel több szegült, mellynek legyőzhetőse őt méltán aggasztja.

Madridbul m. h. 13-ról 's 14-ről jött levelek szerint a ministerium ujdun szerkesztése általán nem elégité ki az előhaladás barátit. Calatravából gunyt üznek, Mendizabal előterjesztését 's könnyeit pedig, mellyeket hivatala fölállaltakor sirt. kikaczagják. A Castellano lap, mellyet Mendizabal egy régi ostromlója (Aniceto Alvaro) szerkeszt, e' tárgyra nézve így nyilatkozott: „Időszerű é az, hogy most a királyné álláspontri magassága kinnutatása végett agg férfiakhoz folyamodjunk, kik, 1810-iki nézeteikkel, még az ő párthoz 's korhadt felekezethez tartoznak, vagy az új sarjadékat kell ő inkább előtűntetni? 'S nem volna e igazságos, a politikával 's körülményekkel megegyező sőt nem e kötelesség, a királyszerket oly személyekkel környezetni, kiknél rokonérzelem találatnak, idegenkedés 's megvetés helyett.“ Mint mondják Campuzano már elutazott Parisba. Nagy a kíváncsiság minő benyomást teend e' ministerváltozás a francziák királyára. Mendizabal kinyilatkoztá, hogy ő mint pénzügyminister tudatni fogja Lajos Fülöppel, miképen ő egy fillért sem fizetend a külső országot illető adósság osztalékából, hacsak segédsérget nem küldend a spanyolok szabad

rendelkezése alá, hanem azon esetben fölszólítandja az országos hitelezőket: követeljék a' nekik járandó osztalékot a' francziák királyától. — Cartinina kanonok, a' meghalt toledoi püspök titoknok a' kormány előretudta 's megegyezte nélkül egy pápai hirdetményt bocsátván közre, tetteért vád alá vonatott 's a' madridi törvényszék által honvesztésre ítéltetett, jószágai pedig elfoglaltattak. E' fölött végzemény jelent meg Madridban m. h. 14kén, mely minden tartományban egy al-juntát rendel fölláttatni, hogy ez a' klastromok 's egyéb eltörlesztett vallásos intézetek ingó és ingatlan vagyonának minélelőbbi eladatását szorgalmazza. Hírlélik, hogy Rodil temes pénzt víve magával 's már elutazott az éjszaki sereghez. Utolsó napokban több lengyel tisztet küldé Navarrába, kik előbb a' fővárosban tartózkodának, 's a' hadseregnél jó előre gondoskodott nekik illendő tisztiségről is. Jelski gr. hajdan a' varsói bank igazgatója, a' constitucionális mozgalom kitörése előtt kevéssel érkezett a' fővárosba, mint mondják azon czélbul, hogy honosinak érdekét a' ministeriumnál föntartsa. A' hadi történetekről hallgatnak a' lapok, mintha egy pillanatra eltűnt volna szem elől Gomez. Leginkább ama' nagy kérdéssel foglalatosak most a' madridi sajtók: valljon megfosztassák e hivatalától az előbbi kormány alatt szolgált minden tisztviselő? Malaga tartomány tettleg látszik e' kérdésre válaszolni azzal, hogy mintegy 50 tisztviselőt bocsátott el, 's helyökbe a' constitúcióhoz ragaszkodásukról ismért férfiakat válogatott. Ez is egyik jelensége, hogy Spanyolországban a' respublicát nem sokan ohajtják, ambár azt, hir szerint, Tortosa és Valencia kikiáltották.

BELGIUM.

A' király sept. 11én Ostendéből Calais n keresztül Angliába utazott, hol előbb Claremontba szándékozik testvére a' kenti 's Victoria hgasszony látogatására. Goblet tábornok, 's Praet ur kísérik. 19én ismét Ostendében akar lenni, hol a' királyné 's koronahg egész visszajövetelég maradnak. — Számos külföldi, ki nem régen Brüsselbe érkezett, és sem ételeim-modjárul sem pedig tartózkodása czéljáról elégitő biztosítást adni nem bírt, azon parancsot véve, hogy sept. 22ig, midőn az 1830ki zendülés emlékünneplései kezdődnek, a' fő városból takarodjék ki.

Brüsselben az igen számos mutatvány műkiállítás sept. 12e óta nyitva áll. A' jegyzék 600 számot foglal magában, 's nyomtatásban is megkaphatni. A' képek közt sok jeles történelmi darab látható. Egészen rendkívüli, de természetesen borzasztó hatása a' courtrayi csata, melyet Dekeyser antwerpi művész készíte. Jegyzést 's említést érdemel egy tájfösvény is (Algier vidéke) Gudintól Parisban, azután Geef (Vilmos) jeles szobrászművei, melyek közt kitünőbbek a' brabanti Genovefa, és Francesca di Rimini szobra. — Deimoldban megholt sept. 12én Grabbé költész, don Juan, Faust, Barbarossa, és IV. Henrik szerzője. —

TÖRÖKORSZÁG.

A' szultán folyvást azon van, hogy a' törökség (moslem) előítéletét emberi ábrázolatok ellen legyőzze. Mint tudva van, a' Korán keményen tiltja a' képek tiszteletét, sőt még csak tartását is. Hogy tehát a' szultán minden aggodalomtól megmentse a' törököket, mintha tán emberi ábrázolatok által a' Korán tanjai megsértetének, minap maga a' Scheik Islam a' szultánhoz folyamodott: engedné meg neki arczképét valamely szent helyen felfüggeszteni, melly kérelmet a' szultán kegyesen elfogadott. Az egész dolog hihetőleg előleges összebeszélésen alapult, 's meglehet, hogy kívánt siker nélkül nem is fog maradni. — Corfu előtt e' pillanatban éjszakamerikai hajóhad horgonyoz, 's a' diplomata test azon tőri fejt, mit keres az ottan? E' hajóhad, mihelyt erősítést nyerend, a' dardanellákat és Syria partjait szándékozik meglátogatni. — A' fővárosban a' dögmirigy nagy előlépéseket tesz, és Salonichiban is kiütött. — A' stambuli diplomatiában nagy csönd uralkodik, miből azonban messze sem állithatni azt, hogy a' fenforgó viszonyok egészen el vannak intézve. Mondják, a' franczia 's angol kabinet, miután a' hadi adó Oroszországnak már egészen le van fizetve, nagyon rajta van, hogy Törökország önállóságát 's függetlenségét minél inkább biztosítsák. —

Több lap azon véleményt mondá ki, hogy a' görög király összekelése october első napjaiban Münchenben fog tartatni. E' vélemény egészen alaptalan, mert még az összekelésnek sem helye, sem ideje meghatározva nincsen. — Az egészségi állapot Münchenben nem csak jó, de szokatlanul is megnyugtató. A' kórházban csak 240 beteg van, holott ezen évszakban rendszeren 3—4 száz szokott ápoltatni. Sept. 15 — 20ig Münchenben mindössze csak 7 ember halt meg, mi olly nagy és számos lakossal bíró városban, mint München, valóban nem sok.

OLASZORSZÁG.

Maltán keresztül írják, hogy Calabriában igen nagy földrengés volt, melly Rossona 's Crosia kerületeket teljesen feldúlta. E' tudósítások szerint egyetlen ház sem maradt meg épségben; azt is mondják, hogy e' szerencsétlenség alkalmakor 102 ember veszté életét, 's 240 súlyosan sérült meg. —

Az olasz Diarioba Survilliers gr. (Bonaparte József), Caninoi herczeg (Bonaparte Luczián) és gr. St. Leu által iktatott fölszólításnál fogva Romába hivatalosak: Montfort hg. (Bonaparte Jeromos), Lipano (Muratné) és Baciocchi-Camerata grófnék (a'

nevezettek nőtestvérei) 's ezen utóbbinak férje, végre Potenziani Ludovico marchese (mint végrendelet-intéző), hogy boldogult Bonaparte Laetitia asszonyság végintézetének fölbontásánál jelen legyenek.

OROSZORSZÁG.

Rendkívüli alkalommal érkezett hírek sz. Pétervárból sept. 19ról jelentik, hogy az ezen fővárosba naponként érkező tudósítások a' czár állapotjáról igen nyugtatók. Ezek legujabbika szerint a' czár majd ki is járhatott. Most egy kényelmes utikoci készíttéssel foglalkoztak, mellyben a' czár hamarébb, hogy sem hiszik, előbb Tamboffba, azután pedig Moszkvába fog visszatérni; hová a' czárné, mint mondják férje elibe szándékozik utazni. Mind a' fővárosban, mind az egész birodalomban, élénk részvétellel fogadják a' czár egészségi állapotjáról érkező tudósításokat a' hírlapok állítása szerint. —

NÉMETORSZÁG.

A' rajna-melléki porosz vidékről sept. 17ről e' czim alatt: „Rajna-éjszakamerikai gőzhajózás, rajnai gőzhajózás 's rajnai vasúttak“ hosszú cikkelyt olvashatni az Allg. Ztgban, mellyben jelentik, hogy Kölnből és Düsseldorfból egyenes hajózást készíttének létesíteni Ujyorkba (Éjszakamerikába), valamint az egyesült státusok egyéb réveibe is, melly hajózás jövő év majusában fog megnyitvatni. E' végre három hajó készül olly módra, hogy mind folyói mind tengeri utazásokra alkalmazható legyen 's jövő tavaszra mind a' három hajó elkészülend a' mondott szabályos hajózás megkezdhetésére. Mondják, régibb időben Köln hajóji már járták a' tengereket. — Septemb. 19én tartá a' német természetvizsgálók 's orvosok 14dik gyűlése Jenában első ülését, mellyen Weimar 's Oldenburg nhegek fijaikkal együtt megjelentek. A' megnyitó beszédet Kieser dr. titkos tanácsnok, 's a' társaság első ügyvivője tartotta, mellyben a' jenai egyetem állását 's jelentőségét emelte ki, egyszermind említette, hogy a' jenai egyetemből nagy hírű 's tudományú férfiak kerültek 's maga ezen társaság szerzője is (Oken) jenai volt. Az előadások közt nevezetes volt Mädler dr. 's Beer holdabrosza, 's a' hold felszínén előkerülő jelenésekről szóló értekezés. —

SVÉDORSZÁG.

Az országsszék sept. 8án hirdeté ki Christianiában a' bevádolt minister ellen hozott ítéletet, 's azt a' norvég kormánnyal küldöttség által hivatalosan közölte; a' szövívő egy úttal azt kíváná a' mondott kormánnytól, hogy az ítéletet hajtassa végre. A' küldöttség azt kapta válaszul, hogy a' kormány ó fölségének fogja ezt alázatosan fölterjeszteni, 's ennél fogvást a' norvég kormány azt határozta, hogy az ítélet hivatalos másolatát a' törvény-osztálynak adja által további rendelés végett.

GÖRÖGORSZÁG.

A' müncheni politikai lap Athenéből aug. 18ról jelenti, hogy azon néhány lap által terjesztett hir, mellynél fogvást a' kormány a' sajtót némileg meg akarná szorítani, teljesen alaptalan, mert mindeddig semmi rendszabály sem erősíti e' gyanút vagy hiedelmet. — A' Sotir czimű lap pöre, melly egy ideig fölvala függesztve, nem sokára ismét elővételik. — A' kormány részére 4 millió frankot várnak Bajorországból, 's mint mondják a' kölcsön harmad része számára.

ELEGYHIR.

Mig Europa teljes erejéből a' répacukor-gyártás előmozdításán törekszik: addig Amerika, melly ez által magát a' nádcukorkészítés eszközeitől 's hasznaitól megfosztatva szemléli, az eperfa természetben és selyembogár-tenyésztésben szorgalmaskodik kárpótlást keresni. Már is hasonlíthatlan finomságu selyem küldetékk Francziaországba. Így felel meg a' műszorgalom azon aggodalmakra, mellyekre a' franczia kormány támaszkodott, midőn az antillák javára, a' belhoni czukrot adózás alá akarta vetni. A' selyem-termesztés, fölszámíthatlan hasznót ígér jövődőre az Antilláknak. Hasonló sikerre tarthatnak számot az algieri földmivelők is. A' gyapju és selyem, a' pamut keletét rendkívül csökkenteni fogja. A' franczia gyárnokok ügyessége különben is annyira haladt már a' gyapjuszövet-készítésben, hogy kereskedésbe jött cikkelyeik ugyanazon könnyűséggel, de nagyobb tömötséggel bírnak, mint a' pamutárúk. Annyi bizonyos, hogy a' selyemanyagok hajdan a' fényűzés tárgyai, rövid időn mindennapi használatuak 's olcsóbbak leendnek. Erre nézve már megtörtént a' kezdet. Olasz és Francziaország versenynek a' selyemszaporításban; Afrika utánozni fogja őket; az Antillák mérközni velők az európai vásárokon; az angol gyarmatok pedig elárasztandják Európát szorgalmuk gyümölcseivel; mit hathatósan előmozdít a' Wellington hg sürgetésire e' czélból alapult 50 millió franknyi tőkével bíró társaság.

Gabonaár: oct. 4. Peston Tiszta buza: 106 2/3 — 96 2/3 — 86 2/3 Készérés: 76 2/3 70 — 60. Rozs: 53 1/3 — 50. — 46 2/3 Árpa: 60. — 53 1/3, 50 — Zab 40. 38 2/3 — 36 2/3 — Kukoricza: 93 1/3 — 86 2/3 — 80.

Pénzkelet: oct. 1. 5 pCtes st. köl 102 9/10; — 4 pCtes: 99 9/10; 3 pCtes 72 15/32; 2 1/2 pCtes: 54; — 1821iki: státuskölcsön 136 1/2; magy. udv. k. 2 pCtes: kötel. 531 1/2; ugyanollyan 1 3/4 pCtes: 47; — Bankrézvény 1319. Duna víz állás: october 1jén 5' 0" 6' 2kás 4' 11" 0" — 3kén 4' 9" 9" — 4kén 4' 7" 6".

Budai lotteria oct. 1jén: 12. 2. 11. 89. 4.

Holländische Blumenzwiebel - Cataloge

1836.

Bei

Joh. Christian Hassenstab

Material = Waaren = und Saamenhändler

„zum schwarzen Hund“

auf dem Servittenplatz in Pesth,

sind dieses Jahr wieder Anfangs Oktober nachstehend benannte echte Blumen-Zwiebel-Gewächse um beigestellte billige Preise in C. M. zu haben, und die Titl. Herrn Blumenfreunde werden gebeten, sich zeitlich darauf zu pränumeriren, um sich eines vollständigen Sortiments zu versichern.

	Stück.	fl.	xr.		Stück.	fl.	xr.
Aletris uvaria	1	1	20	Hyacinthen gelbe Bouquet d'orange	1	—	30
Amarilis aurea	1	3	45	— — — Louisd'or extra	1	—	24
— atamasco	1	—	30	— — — Melistocke	1	—	24
— Bella donna major	1	1	30	— — — Ophir	1	—	12
— Brasiliensis	1	3	—	Iris Persica	1	—	6
— Crispa	1	—	40	— Sussiana	1	—	24
— Formosissima	1	—	10	Jonpuillen gefüllte	1	—	10
— Johnsonica	1	2	30	Kaiser Kronen Aurora	1	—	28
— Purpurea	1	2	15	— — — Kron auf Kron gelb	1	—	30
— Speciosa	1	2	30	— — — — — roth	1	—	30
— Vitata	1	1	21	— — — Orange Kron roth	1	—	24
Anemonen hort. flor. coer.	1	—	8	— — — Sulphur Schwefel	1	—	28
— — — — rubr.	1	—	8	— — — Speciosa gefüllte gelb	1	—	32
— holl. in Rummel	1	—	5	— — — — — Sanpar. gef. roth	1	—	32
— — roth panachirt	1	—	10	— — — Silberbund roth	1	—	30
— — mit Nahmen	1	—	12	Lilium Calcedon major	1	—	24
Colebicum purpureo	1	—	6	— Campschatca	1	—	40
— — variegato	1	—	6	— Chinensis tigr.	1	—	6
Crocus Vernus diverse	1	—	2	— Martagon weiss extra	1	—	30
Erytronium Denskanis alb. major	1	—	12	— — — braun roth	1	—	18
— — purpureo	1	—	12	— — — purp. gefüllte	1	—	24
— — rubro	1	—	12	— — — hell purp.	1	—	24
Feraria Tigrida	1	—	8	Peoniae Chinens fl. alb. pl.	1	2	—
Fritillaria Meleagris in Rum	1	—	4	— — — purpur	1	2	—
Galanthus Nivalis	1	—	6	— — — Variegato	1	2	30
Gladiolus Bisentinus	1	—	10	— — — Versicolor	1	3	—
— — Com. rubr.	1	—	6	— Edulis Rosco	1	1	—
— — purpur.	1	—	6	— frag. fl. albo	1	1	—
— — variegata	2	—	6	Ranunkel holl. in Rummel	100	3	—
— Tristus alb.	1	—	6	— — — mit Nahmen	1	—	6
Hyacinthen dopp. blau	1	—	16	— — — Merveilleus gelb	1	—	5
— — — roth	1	—	16	— — — Romano roth	1	—	5
— — — weiss	1	—	16	— — — Turban d'or	1	—	6
— — — blau	1	—	10	Narcissen alb. pl. odorata	1	—	6
— — — roth	1	—	10	— — — Incomparable gelb	1	—	6
— — — weisse	1	—	10	— — — Orange Phoenix	1	—	6

seg
ped
else
kép
az
Inte
gyé
szát
detc
mos
más
tói,
alap

e f
ben
mea

	Stück.	fl.	kr.		Stück.	fl.	kr.
Narcissen Sulphur Phoenix	1	—	8	Tulpen Couronne d'or braun et gelb ..	1	—	9
— Tratus Chanthus	1	—	8	— Imper roth et weiss ..	1	—	15
— von Sion	1	—	6	Diamante Ring roth et weiss ..	1	—	9
Tazetten Belle Helena weiss et gelb ..	1	—	10	Gelbe Rose	1	—	5
— Ligoise w. et o.	1	—	12	Grand Alexander br. et gelb ..	1	—	10
— Bouquete Triumph	1	—	12	Grosmeister v. Malta roth et w. ..	1	—	9
— Goldene Adler	1	—	9	Grisdellin Ellustre goldfarb ..	1	—	9
— Grand Monarque weiss et e. ..	1	—	9	— et violet	1	—	—
— Primo	1	—	9	La Candeur weis	1	—	40
— Soleil d'or	1	—	8	La belle alliance sehr früh ..	1	—	30
— Souvrain weiss	1	—	12	Mariage de ma fille	1	—	24
Jolie Enfant	1	—	12	Merveilleuse weiss et roth ..	1	—	10
Kaiser Carl	1	—	12	Purpur v. Boll	1	—	24
Lion d'or weiss et orange ..	1	—	9	— Kron braun et purp. ..	1	—	9
Marquise weiss	1	—	12	Regina Rubrorum	1	—	21
Plutargus	1	—	8	Rex rubrorum	1	—	12
Pontifex	1	—	12	Rose Excelente roth	1	—	6
Reine de Peru	1	—	10	— Eclatante superbe	1	—	6
Secunda Zeelander	1	—	9	— de Versaille	1	—	9
Sophia schwefelgelb	1	—	8	— Favorite	1	—	10
Standart v. Franbrück	1	—	9	Rouge Surpassante	1	—	6
Tuberosen weiss gefüllt	1	—	15	Salamandre	1	—	12
— fol. Varigata	1	—	15	Violette aimable	1	—	18
Tulpen früh Duc. v. Thol einfach ..	1	—	4	— grand	1	—	9
— — dopp.	1	—	4	Warande	1	—	10
— Admiral v. Kingsberg r. et g. ..	1	—	9	weiss et roth bordirt.	1	—	10
— Blanc Borke Rouge	1	—	9	in Rummel dopp.	100	—	4
— Blaue flag blau et gros	1	—	15	Monst. admiral de Const.	1	—	6
— Belle Clarisse roth et gelb ..	1	—	9	— luteo major	1	—	6
— — Brunette	1	—	9	— Rouge monst.	1	—	30
— Bounaparte	1	—	8	— Perfecta	1	—	6
— Claermond weis extra	1	—	30	— Rubro et luteo	1	—	6
				— in Rummel	1	—	3

Ausserdem sind zu haben: Rosenbäume in Töpfen harte. Centifolien 100 der schönsten Sorten das Stück von 30 xr. bis 40 xr. Semperflorens Rosen ebenfalls in Töpfen, 50 Sorten v. 24 xr bis 48 xr. Georginen diverse.

fog tar
a' bihar
még mu
jaul lett
re gerj
digi es
vel abb
letes sz
személ
ja vala
lekkel e
sége tu
rósen h
re, has
tem im
hasznos
dót, m
lót ill
bármill
szivrep
zer meg
azonnal
mogató
zeti Ca
látom f
módon
a' legfo
gamat
gyes ta
telet é
1836. l
szemtar
felállít
évi 's
mind a'
gyéb u
dezzetr
legédes
dónek
terek k
a' rend
már is
kért, n
bőkezü
si tárgy
szerint
hez ké
a' falus
jöllété
t. i. a)
az inté
tanítási
dagogi
zott ol
kesztés
Helyes
hogy n
főbb ne
mek,
páros t
nek, v
egyház
's gyak
nak, va
ség na
pedig a
első ké
kép Va
az ifju
Intézet
gyéb n
számár
detét a
mostan
más ket
tói, m
alapítv
e' foly
ben. k
mes ké